

ไทย – รัสเซีย : ความสัมพันธ์ และบริบทด้านการแข่งขัน

ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี

การเสวนาเชิงปฏิบัติการ

“ตลาดรัสเซีย ... โอกาสการค้า การลงทุน ที่ท้าทายนักธุรกิจไทย”

ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

16 กรกฎาคม 2550

ความสัมพันธ์ไทย - รัสเซีย

- พ.ศ. 2434 ภาพทางการ รัชการที่ 5 และชาวเวตซ์ (พระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ 2) กับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของทั้ง 2 ประเทศ ถ่ายที่พระราชวังบางปะอิน ค้นพบโดย ไกรฤกษ์ นานา ในรัสเซีย

(ที่มา : วารสารศิลปวัฒนธรรม ปีที่ 26 ฉบับที่ 3 ม.ค. 2548)

ความสัมพันธ์ไทย - รัสเซีย (ต่อ)

- 1897 --- จุดเริ่มต้นของความสัมพันธทางการทูต จากการเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกของ ร.5

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับพระเจ้าซาร์นิโคลาสที่ 2 ถ่าย ณ วังปีเตอร์ฮอฟ (Peterhof Palace) นครเซนต์ปีเตอร์เบิร์ก ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์

L'ILLUSTRATION ฉบับวันที่ 11 ก.ย. 1897

(ที่มา : วารสารศิลปวัฒนธรรม ปีที่ 27 ฉบับที่ 12 ต.ค. 2549)

ความสัมพันธ์ไทย - รัสเซีย (ต่อ)

- 2007 --- สานสัมพันธ์ 110 ปี

การเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 2-11 ก.ค. 2550

การเปลี่ยนแปลงสำคัญของรัสเซีย

- 1917 ▶ ปฏิวัติโดยกลุ่มบอลเชวิค (Bolsheviks)
- เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบกษัตริย์ (พระเจ้าซาร์นิโคลัสที่สอง) เป็นระบบคอมมิวนิสต์ นำโดย วลาดีเมียร์ เลนิน
 - จัดตั้งสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต (Union of Soviet Socialist Republic: USSR) ในปี 1922
- 1985 ▶ นายมิกฮาอิล กอร์บาชอฟ (Mikhail S. Gorbachev) ขึ้นดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์และประธานาธิบดีของสหภาพโซเวียต
- 1986 ▶ กอร์บาชอฟริเริ่มนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคม หรือที่รู้จักในชื่อ เปเรสตรอยกา (Perestroika : *Restructuring*) และ กลาสนอสต์ (Glasnost : *Openness*)

การเปลี่ยนแปลงสำคัญของรัสเซีย (ต่อ)

1986-1990 : ช่วงเวลาของปัญหาการแยกตัวในสหภาพโซเวียต

1991 ► สหภาพโซเวียตล่มสลาย

- ระหว่าง ส.ค – ก.ย. 1991 --- 11 ประเทศเดิมใน USSR ททยอยประกาศอิสรภาพ
- 8 ธ.ค. --- ประธานาธิบดีของ 3 ประเทศ คือ รัสเซีย ยูเครน และ เบลารุส ร่วมก่อตั้ง กลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช (the Commonwealth of Independent States: CIS) และต่อมามีประเทศอื่นๆที่แตกตัวจาก USSR (ยกเว้น ลิทัวเนีย, ลัตเวีย และเอสโตเนีย) ร่วมเป็นสมาชิก
- 25 ธ.ค. 1991 --- กอร์บาชอฟ ลาออกจากตำแหน่งประธานาธิบดี นับเป็นการล่มสลายอย่างเป็นทางการของ USSR
- USSR เดิมแตกออกเป็น 15 ประเทศ และในส่วนของสหภาพโซเวียต เปลี่ยนเป็น สหพันธรัฐรัสเซีย (Russian Federation)

บริบททางด้านการแข่งขันในโลก

➤ ประเทศสังคมนิยม เข้าร่วมในตลาดโลกมากขึ้น

- จีน --- เริ่มใช้ระบบเศรษฐกิจตลาดบางส่วนในปี 1978 และเข้าสู่ระบบการค้าโลกเต็มที่ตั้งแต่เป็นสมาชิก WTO เมื่อ ธันวาคม 2001
- รัสเซีย --- ปฏิรูประบบเศรษฐกิจจากระบบวางแผนส่วนกลางไปสู่ระบบเสรีนิยมตั้งแต่ปี 1992
- อินเดีย --- ใช้ระบบทุนนิยมตลาด (Market capitalism) แทนทุนนิยมโดยรัฐ (State capitalism) มากขึ้นตั้งแต่ปี 1991/92
- ประเทศในอินโดจีนและพม่า เข้าร่วมเป็นสมาชิก ASEAN ระหว่าง 1995 -1999

บริบททางด้านการแข่งขันในโลก

➤ กติกาการค้าโลกมีการเปลี่ยนแปลง ---GATT / WTO

- 1947 --- กำหนด GATT มีการเจรจาการค้ารอบแรกที่ Geneva
- 1993 --- การเจรจาอบอุรุกวัยสิ้นสุด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเจรจาในการค้าสินค้าอุตสาหกรรม
- 1995 --- จัดตั้ง WTO ขยายขอบเขตการเจรจาการค้าครอบคลุมสินค้าเกษตรและบริการ
- 2001 --- เริ่มการเจรจาอบใหญ่ที่ Doha โดยประเทศพัฒนายอมให้มีการเจรจาเรื่องการอุดหนุนสินค้าเกษตร ส่วนภาคบริการให้ค่อยเป็นค่อยไป และเน้นเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา

บริบททางด้านการแข่งขันในโลก

➤ GATT / WTO (ต่อ)

- 2005 --- กำหนดการสิ้นสุดเดิมในการเจรจารอบ Doha
 - เดิมคาดว่าจะจบในเดือน ม.ค. แต่เลื่อนออกไป โดยปัจจุบันสมาชิกพยายามให้ยุติได้ภายในปี 2007
 - การประชุมระดับรัฐมนตรีเมื่อ ธ.ค. 05 ที่ฮ่องกง ยังไม่มีข้อตกลงแน่นอนด้านบริการ แต่ประนีประนอมด้านเกษตรมากขึ้น
- ปัจจุบันยังคงเจรจาเรื่องการลดการอุดหนุนสินค้าเกษตร (สหรัฐฯ EU) กับการลดภาษีนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรม (บราซิล อินเดีย)

บริบททางด้านการแข่งขันในโลก (ต่อ)

➤ การขยายตัวของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และ FTAs

- ยุโรป --- European Union : EU

- 1967 --- กำเนิดประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community – EEC) จากการรวมกันของ European Coal and Steel Community (ECSC) + European Atomic Energy Community (EURATOM) และ European Economic Community (EEC)
- 1968 --- พัฒนาเป็นสหภาพศุลกากร (Custom Union) และก้าวสู่การเป็นตลาดร่วม (Common Market)
- 1992 --- ลงนามในสนธิสัญญาก่อตั้งสหภาพยุโรป (Treaty of the European Union) เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น สหภาพยุโรป (European Union – EU)
- 2004 --- รับสมาชิกเพิ่มอีก 10 รวมเป็น 25 ประเทศ
- ปัจจุบันมี 27 ประเทศ และกำลังพิจารณาเพิ่มอีก 3 – 6 ประเทศ

บริบททางด้านการแข่งขันในโลก (ต่อ)

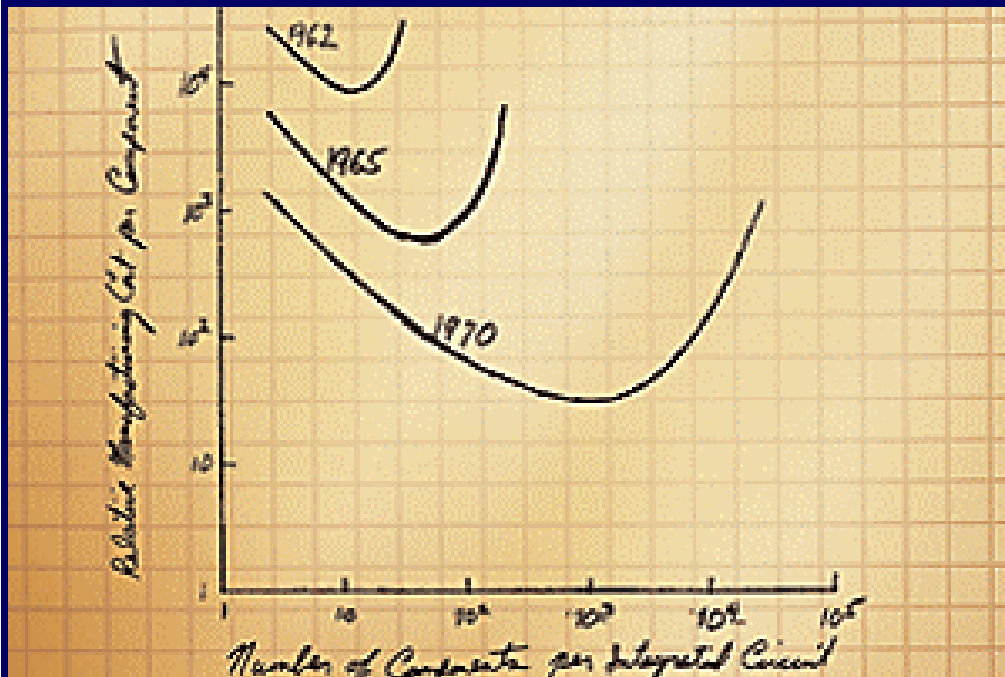
- อเมริกา --- NAFTA, FTAA, etc...
 - 1991 --- MERCOSUR (Southern Common Market) 4 ประเทศในอเมริกาใต้
 - 1993 --- NAFTA
 - 1994 --- การริเริ่มจัดตั้ง Free Trade Area of the Americas (FTAA) ซึ่งถ้าสำเร็จจะเป็นเขตการค้าเสรีที่ครอบคลุมถึง 34 ประเทศในทวีปอเมริกา
- เอเชีย --- ASEAN, SAPTA, EAEC etc...
 - 1967 --- ASEAN, AFTA ในปี 1992
 - 1995 --- SAPTA (South Asian Preferential Trade Arrangement) 7 ประเทศในเอเชียใต้
 - 1998 --- Pan-Arab Free Trade Area มี 16 ประเทศ

WTO คาดว่าภายในปี 2010 จะมีข้อตกลงการค้าระหว่างกันในโลกถึง 400 ข้อตกลง และมากกว่า 90% เป็น FTA ที่เหลือเป็น Custom Unions

บริบททางด้านการแข่งขันในโลก (ต่อ)

➤ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด

Source: www.intel.com

"... (T)he first microprocessor only had 22 hundred transistors. We are looking at something a million times that complex in the next generations—a billion transistors. What that gives us in the way of flexibility to design products is phenomenal."

--Gordon E. Moore, 1965

บริบททางด้านการแข่งขันในโลก (ต่อ)

➤ อัตราแลกเปลี่ยน : US\$ มีค่าอ่อนลงเทียบกับเงินสกุลต่างๆ เป็นส่วนมาก

